

Основні принципи відповідального використання ШІ у системі правосуддя

Автор: Берназюк Ян

Організація: Верховний Суд

Видання: Конституціоналіст · 2025

Дата публікації: 2026-01-02

Постійна адреса:

<https://constitutionalist.com.ua/osnovni-pryntsypy-vidpovidalnoho-vykorystannia-shi-u-systemi-pravosuddia/>

Відомості про матеріал

НАЦІОНАЛЬНА ШКОЛА СУДДІВ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКЕ РЕГІОНАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВІДДІЛ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ (ТРЕНЕРІВ)

Програма підготовки для підтримання кваліфікації голів і заступників голів місцевих загальних, господарських та окружних адміністративних судів,

апеляційних судів, Вищого антикорупційного суду,

Касаційних судів у складі Верховного Суду

26 листопада 2025 року

Ян БЕРНАЗЮК,

суддя Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду,

доктор юридичних наук, професор

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШІ ПРАЦІВНИКАМИ АПАРАТУ ВС

- Робоча група Верховного Суду щодо стратегії забезпечення єдності судової практики у період з 7 липня по 24 листопада 2025 року розробила проєкт Положення про використання технологій ШІ працівниками апарату Верховного Суду.

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ

- Принцип захисту основоположних прав і свобод
- Принцип відповідальності
- Принцип конфіденційності та безпеки
- Принцип добросовісності та достовірності
- Принцип етичності та недискримінації

ПРИНЦИП ЗАХИСТУ ОСНОВОПОЛОЖНИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

- Використання ШІ має відповідати Конституції та законодавству України, зокрема у сферах захисту персональних даних та інтелектуальної власності.

- У випадку використання ШІ для створення документа або його частини особа у супровідній інформації або в самому документі повідомляє осіб, яким надається відповідна інформація, про таке використання.
- Не вимагається повідомлення про використання ШІ, якщо технологія застосовувалася для виконання суто технічних завдань (наприклад, перевірка граматики, форматування тексту, транскрибування тощо).

ПРИНЦИП ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

- Остаточне рішення про використання результатів, отриманих з використанням ШІ, у своїй роботі особа приймає самостійно на власний критичний розсуд.
- Застосування ШІ у роботі не знімає з особи відповідальність за результати його власної роботи.
- Особа зобов'язана ретельно перевіряти отримані результати. Усі фактичні дані, цитати та посилання на нормативні акти чи судову практику необхідно звіряти з першоджерелами (актами законодавства, офіційними базами даних тощо) та, за потреби, коригувати.

ПРИНЦИП КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ ТА БЕЗПЕКИ

- Забороняється використовувати загальнодоступні технології ШІ для роботи з інформацією з обмеженим доступом (конфіденційною, таємною та службовою інформацією).
- Забороняється завантажувати службові документи, які містять персональні дані суб'єктів звернення або учасників процесу, банківську таємницю, адвокатську таємницю тощо.
- Використання загальнодоступних технологій ШІ дозволяється виключно для технічних, допоміжних або навчальних завдань, що не передбачають введення інформації з обмеженим доступом.
- Особа повинна, наскільки це технічно можливо, відмовитися від надання дозволу на використання введених даних для подальшого навчання ШІ.

ПРИНЦИП ДОБРОСОВІСНОСТІ ТА ДОСТОВІРНОСТІ

- Будь-яка інформація, створена з використанням ШІ, підлягає обов'язковій фаховій перевірці на точність, достовірність та відсутність упереджень.
- Для підвищення якості роботи з ШІ слід формулювати чіткі та коректні запити, а також вживати заходів для виявлення та перевірки першоджерел наданої інформації. Якщо перевірити достовірність джерела неможливо, слід утриматися від використання такого результату як належного підтвердженого.
- При роботі з технологіями ШІ необхідно приділяти особливу увагу походженню та достовірності вхідних даних (завантаженої інформації та документів). Для аналізу та узагальнень слід використовувати, наскільки це можливо, дані з офіційних джерел.

ПРИНЦИП ЕТИЧНОСТІ ТА НЕДИСКРИМІНАЦІЇ

- Використання ШІ має здійснюватися таким чином, щоб гарантувати справедливе, неупереджене та поважне ставлення до кожної людини, незалежно від її походження, статі, віку, переконань чи інших ознак.
- Необхідно виявляти та мінімізувати ризики упередженості, які можуть бути закладені в алгоритмах ШІ, зокрема, у разі виявлення ознак такої упередженості – уникати негативного впливу цього фактору на роботу.
- При виборі та затвердженні технологій ШІ перевага надається тим інструментам, розробники яких гарантують належний захист даних, відповідність вимогам безпеки, конфіденційності, контроль доступу, а також надають прозору інформацію про архітектуру технології, дані для її навчання та вжиті заходи для зменшення ризику алгоритмічної упередженості.

ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШІ ДЛЯ

- Опрацювання документів, які містять відомості, що охороняються законом, у тому числі таємницю ухвалення судового рішення та інформацію із закритого судового засідання;
- Аналізу та моніторингу поведінки працівників;
- Спроб прогнозувати індивідуальні рішення суддів у конкретних справах;
- Автоматичного створення проєктів рішень та будь-яких інших процесуальних документів, що ухвалюються у межах судового провадження;
- Опрацювання матеріалів судової справи, що містять персональні дані.

ШІ МОЖЕ ВИКОРИСТОВУВАТИСЯ ДЛЯ ТАКИХ РОБІТ

- Узагальнення судової практики з метою забезпечення її єдності;
- Аналіз судових рішень з метою виявлення системних причин виникнення спорів;
- Підготовки пропозицій щодо вдосконалення законодавства;
- Аналіз та узагальнення великих обсягів даних на основі відкритих джерел інформації;
- Допомога у підготовці аналітичних документів та звітів;
- Автоматизація повторюваних робочих процесів;
- Допомога у створенні та поширенні інформації про діяльність (ведення соціальних мереж);
- Створення чат-ботів, зокрема, для забезпечення зворотного зв'язку з відвідувачами та учасниками судових процесів;
- Добір матеріалів для саморозвитку, підвищення кваліфікації та професійного навчання;
- Пошук нових ідей та підходів до організації робочих процесів;
- Допомога у перекладі документів з іноземних мов.

КОДЕКС СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ (СТАТТЯ 16)

- Використання суддею технологій штучного інтелекту є допустимим, якщо це:
- не впливає на незалежність та неупередженість судді,
- не стосується оцінки доказів,
- не стосується процесу ухвалення рішень,
- не порушує вимог законодавства.

КОМЕНТАР ДО СТАТТІ 16 КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ

- Сьогодні Рада суддів України активно працює над підготовкою нового Коментаря до Кодексу суддівської етики (<https://rsu.gov.ua/ua/news/u-radi-suddiv-ukraini-vidbulosa-trete-rozsirene-zasidanna-rg-z-pidgotovki-komentara-do-kse>).

УХВАЛА КИЇВСЬКОГО АПЕЛЯЦІЙНОГО СУДУ ВІД 30 ЛИПНЯ 2025 РОКУ У СПРАВІ № 11-КП/824/1818/2025

- Суд скасував вирок суду першої інстанції, призначивши новий розгляд, через його незаконність, необґрунтованість та немотивованість.

- Ключова підстава для скасування: суд першої інстанції обтяжив вирок довільним трактуванням загальних понять та теоретичними аспектами, згенерованими штучним інтелектом "ChatGPT", що поставило під сумнів суддівський розсуд та тлумачення права.
- Апеляційний суд наголосив, що використання технологій має поважати природу судового процесу, а ШІ є лише допоміжним інструментом, який не може замінити роль суддів у встановленні фактичних обставин справи (КРЄС № 26 (2023), п. 90; позиція ВС від 08.02.2024 у справі № 925/200/22).

УХВАЛА АПЕЛЯЦІЙНОЇ ПАЛАТИ ВИЩОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ ВІД 01 ВЕРЕСНЯ 2025 РОКУ У СПРАВІ № 991/3222/25

- Суд повернув скаргу "іншої особи" на вирок за угодою, яка стверджувала, що мотивувальна частина рішення фактично встановила її винуватість.
- Головний аргумент скарги: апелянт ідентифікувала себе зі знеособленою "Особою 1" у тексті вироку, посилаючись на те, що система ChatGPT змогла деанонімізувати цю особу за посадою та обставинами справи.
- Суддя-доповідач відхилив посилання на висновок AI, підтвердивши, що вирок за угодою не має преюдіційного значення і не може бути використаний як доказ вини третіх осіб, а відповіді ChatGPT не є джерелом достовірної інформації чи доказів.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОГО СУДУ ВІД 8 ЛИПНЯ 2025 У СПРАВІ № 925/496/24

- Суд відмовився досліджувати як доказ відповіді, згенеровані ChatGPT та Grok (xAI), які відповідач намагався використати для трактування умов договору оренди землі.
- Суд наголосив, що ШІ може бути лише корисним інформативним інструментом, але не може замінити ні роль суддів, ні принципи належності, допустимості та достовірності доказів.
- Технологія має використовуватись виключно для підтримки та посилення верховенства права, а ухвалення рішень повинно здійснюватися лише суддями.

УХВАЛА ВЕРХОВНОГО СУДУ ВІД 19 ЧЕРВНЯ 2025 РОКУ У СПРАВІ № 520/6119/23

- Суд відмовив у поновленні пропущеного строку на касаційне оскарження, не визнавши поважними причини, на які посилався скаргник.
- Скаргник обґрунтовував тривалу бездіяльність, зокрема, необхідністю використання платної версії ШІ лише у квітні 2025 року для формування правової позиції у справі.
- Використання ШІ як допоміжного інструменту для формування позиції не є об'єктивною, непереборною перешкодою, яка може виправдати пропуск процесуального строку, оскільки принцип правової визначеності вимагає своєчасного та добросовісного користування правами.

ДОСВІД У ВИКОРИСТАННІ ШІ

- Понад половина суддів та працівників апарату вже тестували або регулярно застосовують інструменти ШІ.
- Основні сфери застосування:
 - пошук судової практики та законодавства;
 - підготовка проєктів документів;
 - аналіз великих масивів текстів.
- Частина респондентів вказала на проблеми: неточності, помилки у цитатах, ризик надмірної довіри.

ОЧІКУВАННЯ ТА РИЗИКИ

- Очікування:
 - інтеграція ШІ в «Електронний суд» та ЄДРСР,
 - спрощення документообігу,
 - допомога у стандартизації рішень.
- Основні побоювання:
 - порушення конфіденційності,
 - упередженість алгоритмів,
 - небезпека делегування вирішальної ролі ШІ.
- Висновок: більшість підтримує використання ШІ як асистента, але наголошує на потребі чітких правил і людського контролю.

ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВАКС (наказ № 56 від 19.12.2024)

- Мета документа:
- Впровадження у Вищому антикорупційному суді сучасних та ефективних моделей управління, захисту інформації.
- Підвищення рівня діджиталізації.
- Оптимізація витрат матеріальних ресурсів.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПРАВНИКІВ ЩОДО БЕЗПЕЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (ЛИПЕНЬ 2025)

- Ці секторальні рекомендації є одним зі складників дорожньої карти з регулювання ШІ в Україні. Системи ШІ можуть бути корисні на різних етапах діяльності правників — від первинного аналізу документів до формування стратегії захисту клієнта та підготовки процесуальних документів.
- Ці рекомендації розроблено для того, щоб надати правникам практичні поради щодо відповідального використання ШІ в професійній діяльності

Матеріал 21

- ПОПЕРЕДНІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ
- 1. Штучний інтелект як основа цифрового судочинства: помічник чи майбутній конкурент судді? https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk.pdf
- 2. Штучний інтелект (artificial intelligence) сьогоднішній погляд на перспективи майбутнього [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernazuk%20\(1\).pdf](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernazuk%20(1).pdf)
- 3. Сучасні можливості штучного інтелекту (artificial intelligence) процесуальна економія чи загроза незалежності судді?
- <https://nsj.gov.ua/ua/pidgotovka-pratsivnikiv-aparativ-sudiv/programi-pidgotovki-pratsivnikiv-aparativ-sudiv-2021-rik/20-23-travnja-2024-r-programa-pidgotovki-ta-pidvishennya-rivnya-kvalifikatsii-za-standartizovanou-programou-pomichnikiv-suddiv-mistsevih-ta-apelyatsiynih-gospodarskih-sudiv>

- 4. Інтерація штучного інтелекту (artificial intelligence) в систему правосуддя: поспішай повільно https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_festina_lente_bernaziuk.pdf
- 5. Правосуддя та штучний інтелект: перші правила https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_first_rules_bernaziuk.pdf
- 6. Штучний інтелект та питання етики під час здійснення правосуддя https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_ethics_bernaziuk.pdf
- 7. Інструменти штучного інтелекту та неприпустимість зловживання процесуальними правами https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_abuse_of_procedural_rights.pdf
- 8. Нові принципи здійснення правосуддя https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/101-%20new_principles_court_bernaziuk.pdf
- 9. Технології штучного інтелекту та принцип правової визначеності https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_principal_of_legal_certainly_bernaziuk.pdf
- 10. Штучний інтелект: застосувати недозволено ігнорувати https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/Prezent_AI_prohibition_or_permission_bernaziuk.pdf
- 11. Сучасні можливості штучного інтелекту та питання приватності https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/104_AI_privacy_bernaziuk.pdf
- 12. Технології штучного інтелекту в правосудді: міжнародні стандарти регулювання https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/105_AI_international_standards_bernaziuk.pdf
- 13. Практичні аспекти використання технології штучного інтелекту в юридичній сфері https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/108_AI_practice_bernaziuk.pdf
- 14. Технології штучного інтелекту та life hacks для юристів https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/109_%20AI_life_hacks_bernaziuk.pdf
- 15. Штучний інтелект та правосуддя: механізми забезпечення прозорості та підзвітності https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/115_AI_transparency_accountability_bernaziuk.pdf
- 16. Штучний інтелект та право на приватність: баланс між інноваціями та захистом персональних даних https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/119_AI_personal_data_protection_bernaziuk.pdf
- 17. Цифрова ера правосуддя: роль ШІ у забезпеченні єдності судової практики в Україні https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/120_AI_uniformity_of_judicial_practice_bernaziuk.pdf
- 18. Діджиталізація судочинства: межі допустимого використання ШІ https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/Bernazuk_.pdf
- 19. Штучний інтелект у правосудді: міжнародний досвід та виклики <https://constitutionalist.com.ua/shtuchnyj-intelekt-u-pravosuddi-mizhnarodnyj-dosvid-ta-vyklyky>
- 20. Технології штучного інтелекту: майбутні перспективи та ризики для судової гілки влади https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/124_AI_Future_Prospects_Risks_for_Judiciary_bernaziuk.pdf
- 21. Штучний інтелект у правосудді: ризики алгоритмічної упередженості та дискримінації https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/125_AI_Algorithmic_Bias_Discrimination_Risks_bernaziuk.pdf
- 22. Верховенство права в епоху ШІ: як верховні суди зберігають баланс між інноваціями та традиціями https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/133.%20AI_and_Regulation_by_SupremeCourts_bernaziuk.pdf
- 23. Правосуддя в епоху штучного інтелекту: інструмент чи виклик? <https://constitutionalist.com.ua/pravosuddia-v-epokhu-shtuchnoho-intelektu-instrument-chy-vyklyk>
- 24. Стаття 16 Кодексу суддівської етики: допустиме та заборонене у використанні ШІ

- https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/137_AI_Code_Judicial_Ethics_Art_16_Permissible_Prohibited_bernaziuk.pdf
- 25. Artificial Intelligence and The Judicial System Of Ukraine: Results Of Cooperation In The Past Year https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/AI_Ukraine_bernaziuk.pdf
- 26. Штучний інтелект у діяльності Верховного Суду: етичні та організаційні рамки https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/142_AI_in_SC_Ethical_Organizational_Frameworks_bernaziuk.pdf
- 27. Принципи відповідального використання ШІ за рекомендаціями Мінцифри: від особистої практики судді до контролю за учасниками процесу https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/143_Responsible%20AI%20Principles%20in%20Justice_bernaziuk.pdf
- 28. Штучний інтелект у правосудді: виклики алгоритмічних помилок і гарантії справедливого процесу https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/145_Responsible_AI_Principles_in_Justice_bernaziuk.pdf
- 29. Берназюк Ян. Принцип фахового людського контролю як основа взаємодії правосуддя та штучного інтелекту https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/147_Professional_Human_Oversight_Justice_AI_bernaziuk.pdf
- 30. Правосуддя і технології з використанням штучного інтелекту: короткострокові та середньострокові перспективи інтеграції https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/153_Justice_AI_Technologies_Integration_Prospects_bernaziuk.pdf

Додаткові джерела

- 1. Берназюк Ян. Штучний інтелект та система правосуддя України: результати співпраці у році, що минув <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/934/shtuchnyi-intelekt-ta-systema-pravosuddia-ukrainy-rezulyaty-spiivpratsi-u-rotsi-sh%D1%81ho-mynuv>
- 2. Берназюк Ян. Наукові надбання як основа для наступних кроків на шляху інтеграції штучного інтелекту в систему правосуддя <https://so.supreme.court.gov.ua/news/949/naukovi-nadbannia-iak-osnova-dlia-nastupnykh-krokv-na-shliakhu-intehratsii-shtuchnoho-intelektu-v-systemu-pravosuddia>
- 3. Берназюк Ян. Основні принципи відповідального використання ШІ у системі правосуддя <https://so.supreme.court.gov.ua/news/986/tsyfrova-era-pravosuddia-rol-shi-u-zabezpechenni-iednosti-sudovoi-praktyky-v-ukraini>
- 4. Bernaziuk Ian. Artificial Intelligence and the Judicial system of Ukraine: results of cooperation in the past year <https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-and-the-judicial-system-of-ukraine-results-of-cooperation-in-the-past-year>
- 5. Берназюк Ян. Штучний інтелект і його використання для забезпечення єдності судової практики як складової довіри до суду // Слово Національної школи суддів України. – 2024, № 2(49), С. 16-35 https://slovo.nsj.gov.ua/images/pdf/2024_4_49/nsj_4_49_2024.pdf
- 6. Берназюк Ян. Ера ШІ й роль верховних судів у цифровій трансформації правосуддя // Юридична газета. № 4 (792). - С. 16-18. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/era-shi-y-rol-verhovnih-sudiv-u-cifrovii-transformacii-pravosuddia.html>
- 7. Bernaziuk Ian. Artificial Intelligence in the Ukrainian Judiciary: Charting the Course Under the Digital Gavel <https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-in-the-ukrainian-judiciary-charting-the-course-under-the-digital-gavel>
- 8. Bernaziuk Ian. Benchmarking Justice: Can AI Uphold the Rule of Law? <https://law.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/Rule-of-Law-and-AI-Challenges.pdf>
- 9. Берназюк Ян, Фонова Олена. Правосуддя 2035: між правом і кодом»: Випуск № 18 подкастів НШСУ https://youtu.be/UlghLhHV8os?si=nCpvAl5p5KP3tY_G

Джерела та матеріали

1. ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШІ ПРАЦІВНИКАМИ АПАРАТУ ВС.
<https://constitutionalist.com.ua/poperednij-proiekt-polozhennia-pro-vykorystannia-tekhnologij-shi-pratsivnykamy-aparatu-vs>
2. КОДЕКС СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ (СТАТТЯ 16). <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-24#Text>
3. КОМЕНТАР ДО СТАТТІ 16 КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ. <https://constitutionalist.com.ua/poperednij-proiekt-komentar-do-statti-16-vykorystannia-suddeiu-tekhnologij-shi-do-kodeksu-suddivskoi-etyky>
4. КОМЕНТАР ДО СТАТТІ 16 КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ.
<https://rsu.gov.ua/ua/news/u-radi-suddiv-ukraini-vidbulosa-trete-rozsirene-zasidanna-rg-z-pidgotovki-komentara-do-kse>
5. УХВАЛА КІЇВСЬКОГО АПЕЛЯЦІЙНОГО СУДУ ВІД 30 ЛИПНЯ 2025 РОКУ У СПРАВІ № 11-КП/824/1818/2025.
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/129699665>
6. УХВАЛА АПЕЛЯЦІЙНОЇ ПАЛАТИ ВИЩОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ ВІД 01 ВЕРЕСНЯ 2025 РОКУ У СПРАВІ № 991/3222/25. <https://reyestr.court.gov.ua/Review/129856098>
7. ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОГО СУДУ ВІД 8 ЛИПНЯ 2025 У СПРАВІ № 925/496/24.
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/128775966>
8. УХВАЛА ВЕРХОВНОГО СУДУ ВІД 19 ЧЕРВНЯ 2025 РОКУ У СПРАВІ № 520/6119/23.
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/128263149>
9. ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВАКС (наказ № 56 від 19.12.2024).
https://court.gov.ua/storage/portal/hcac/documents/orders/19.12.2024_56.pdf
10. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПРАВНИКІВ ЩОДО БЕЗПЕЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (ЛИПЕНЬ 2025).
<https://constitutionalist.com.ua/rekomendatsii-z-vidpovidalnoho-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-dlia-pravnykiv>
11. Матеріал 21.
https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk.pdf
12. Матеріал 21. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk%20\(1\).pdf](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/artificial_intelligence_bernaziuk%20(1).pdf)
13. Матеріал 21. <https://nsj.gov.ua/ua/pidgotovka-pratsivnikiv-aparativ-sudiv/programi-pidgotovki-pratsivnikiv-aparativ-sudiv-2021-rik/20-23-travnya-2024-r-programa-pidgotovki-ta-pidvishennya-rivnya-kvalifikatsii-za-standartizovanou-programou-pomichnikiv-suddiv-mistsevih-ta-apelyatsiynih-gospodarskih-sudiv>
14. Матеріал 21.
https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_festina_lente_bernaziuk.pdf
15. Матеріал 21.
https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_first_rules_bernaziuk.pdf
16. Матеріал 21.
https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_ethics_bernaziuk.pdf
17. Матеріал 21.
https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_abuse_of_procedural_rights.pdf
18. Матеріал 21. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/101-%20new_principles_court_bernaziuk.pdf
19. Матеріал 21. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2024_prezent/AI_principal_of_legal_certainly_bernaziuk.pdf
20. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/Prezent_AI_prohibition_or_permission_bernaziuk.pdf
21. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/104_AI_privacy_bernaziuk.pdf
22. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/105_AI_international_standards_bernaziuk.pdf
23. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/108_AI_practice_bernaziuk.pdf
24. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/109_%20AI_life_hacks_bernaziuk.pdf
25. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2024/115_AI_transparency_accountability_bernaziuk.pdf
26. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/119_AI_personal_data_protection_bernaziuk.pdf
27. Матеріал 21.
https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/120_AI_uniformity_of_judicial_practice_bernaziuk.pdf

28. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/Bernazuk_.pdf
29. Матеріал 21. <https://constitutionalist.com.ua/shtuchnyj-intelekt-u-pravosuddi-mizhnarodnyj-dosvid-ta-vyklyky>
30. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/124_AI_Future_Prospects_Risks_for_Judiciary_bernaziuk.pdf
31. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/125_AI_Algorithmic_Bias_Discrimination_Risks_bernaziuk.pdf
32. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/133.%20AI_and_Regulation_by_SupremeCourts_bernaziuk.pdf
33. Матеріал 21. <https://constitutionalist.com.ua/pravosuddia-v-epokhu-shtuchnoho-intelektu-instrument-chy-vyklyk>
34. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/137_AI_Code_Judicial_Ethics_Art_16_Permissible_Prohibited_bernaziuk.pdf
35. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/AI_Ukraine_bernaziuk.pdf
36. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/142_AI_in_SC_Ethical_Organizational_Frameworks_bernaziuk.pdf
37. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/143_Responsible%20AI%20Principles%20in%20Justice_bernaziuk.pdf
38. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/145_Responsible_AI_Principles_in_Justice_bernaziuk.pdf
39. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/147_Professional_Human_Oversight_Justice_AI_bernaziuk.pdf
40. Матеріал 21. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/prezentacii_2025/153_Justice_AI_Technologies_Integration_Prospects_bernaziuk.pdf
41. Додаткові джерела. <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/934/shtuchnyi-intelekt-ta-systema-pravosuddia-ukrainy-rezultaty-s-pivpratsi-u-rotsi-sh%D1%81ho-mynuv>
42. Додаткові джерела. <https://so.supreme.court.gov.ua/news/949/naukovi-nadbannia-iak-osnova-dlia-nastupnykh-krokv-na-shliak-hu-intehratsii-shtuchnoho-intelektu-v-systemu-pravosuddia>
43. Додаткові джерела. <https://so.supreme.court.gov.ua/news/986/tsyfrova-era-pravosuddia-rol-shi-u-zabezpechenni-iednosti-sudovoi-praktyky-v-ukraini>
44. Додаткові джерела. <https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-and-the-judicial-system-of-ukraine-results-of-cooperation-in-the-past-year>
45. Додаткові джерела. https://slovo.nsj.gov.ua/images/pdf/2024_4_49/nsj_4_49_2024.pdf
46. Додаткові джерела. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/era-shi-y-rol-verhovnih-sudiv-u-cifroviy-transformaciyi-pravosuddya.html>
47. Додаткові джерела. <https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-in-the-ukrainian-judiciary-charting-the-course-under-the-digital-gavel>
48. Додаткові джерела. <https://law.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/Rule-of-Law-and-AI-Challenges.pdf>
49. Додаткові джерела. https://youtu.be/UlghLhHV8os?si=nCpvAl5p5KP3tY_G

Файли матеріалу

Оригінальний файл автора